

ISBN 974-599-294-1

จิตวิทยาการเรียนการสอนแบบอาสยวิถี ในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวน

THE PSYCHOLOGY OF INVESTIGATIVE INSTRUCTION
AND LEARNING

ดร. วิจารณ์ วัชรโยธิต์

ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

PC 216 (PC416)

38018

64-

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3)

จิตวิทยาการเรียนการสอนแบบอารยวิถึ

ในกระบวนการวิธีสืบสวนสอบสวน

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3)

**THE PSYCHOLOGY OF INVESTIGATIVE
INSTRUCTION AND LEARNING**

PC 216 (PC 416)

ภาควิชาจิตวิทยา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

38018

ดร. วีรยุทธ วิเชียรโชติ

สงวนลิขสิทธิ์	ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พิมพ์ที่	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์
พิมพ์ครั้งที่	3 พ.ศ. 2539 จำนวน 500 เล่ม
จำนวนหน้า	456 หน้า
ISBN	974-599-294-1
ปีที่เคยพิมพ์	พ.ศ. 2525
ผู้จัดจำหน่าย	สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

PC 216 (PC 416)

จิตวิทยาการเรียนรู้การสอนแบบอารยวิถี ในกระบวนการวิธี สืบสวน – สอบสวน เพื่อการพัฒนาเบญจลักษณะ

The Psychology of investigative instruction and learning

วิจัย พัฒนา และเผยแพร่
เพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาไทย

โดย

ดร. วีรยุทธ วิเชียรโชติ

กศ. บ. (เกียรติคุณอันดับ 1), Ed. M. Ph. D.

ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ขอน้อมจิต

ถวายสักการะ ถวายกุศล ที่ก่อเกิดจากหนังสือเล่มนี้
แต่.....

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกพระองค์
แต่.....

บิดา มารดา
แต่.....

ครูบาอาจารย์ส่วนรวมทุกพระองค์และทุกท่าน
แต่..... ผู้มีพระคุณทั้งหลาย
และแต่.....

บรรพบุรุษผู้ปกป้องชาติไทย ให้คงความเป็นไทตลอดมา

วิรุทธ วิเชียรโชติ

ความหมายของปก

จิตวิทยาการเรียนการสอนแบบอารยวิถี

ในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวน คืออะไร ?

คือจิตวิทยา ที่ช่วยให้ผู้สอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดค้นหาความจริงและแก้ปัญหาทั้งที่ บุคคล และ ระบบ ด้วยตนเองโดยอาศัยการถาม-ตอบเป็นสื่อสำคัญในการเรียนรู้ ตามแนววิธีวิทยาศาสตร์ทั้ง ทางโลก และ ทางธรรม เพื่อให้ผู้เรียน คิดเป็น-ทำเป็น และมีจริยธรรมควบคู่กับปัญญาธรรม

ทำไมจึงจำเป็นต้องศึกษา

จิตวิทยาการเรียนการสอนแบบอารยวิถี

ในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวน ?

เพราะการเรียนการสอนแบบเดิมในระบบการศึกษาของไทยไม่ค่อยคำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมว่ามี สภาพเป็นระบบที่มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร เมื่อไม่คำนึงถึงจึงไม่สามารถจัดประสบการณ์ให้เข้ากับโครงสร้างการคิดของผู้เรียนได้ จึงทำให้การพัฒนาศักยภาพของบุคคลและระบบหย่อนประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นที่ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องศึกษาจิตวิทยา การเรียนการสอนแบบอารยวิถีในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวน แล้วนำมาปฏิบัติในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความสามารถในการคิดเป็น-ทำเป็น และเป็นผู้มีจริยธรรมเป็นแสงส่องนำทาง ในการปฏิบัติหน้าที่ได้จริง

ถ้าระบบการศึกษาของไทยเน้นการเรียนการสอนแบบอารยวิถี

ในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวน ผลจะเป็นอย่างไร?

การพัฒนาบุคคลและสังคมประเทศไทย น่าจะก้าวหน้าเข้าสู่ทิศทางของ ความสุข ความเจริญทั้งทางโลกและทางธรรม

การเรียนการสอนแบบอารยวิถี ในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวน มีวิธีการอย่างไร ?

มี 5 ชั้น คือ

1. สน. คือขั้นสังเกตเป้าหมาย
2. ส. คือขั้นสังเกตเปรียบเทียบจนเกิดปัญหาข้อขัด
3. อ. คือขั้นอธิบายสาเหตุแห่งปัญหาข้อขัด
4. ท. คือขั้นทำนายและทดลอง

5. ค. คือขั้นควบคุมและคิดสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของมนุษย์

“แสงสว่างใดเสมอด้วยแสงแห่งปัญญา ไม่มี”

(จากพุทธพจน์)

การเรียนการสอนแบบอารยวิถี ในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวน เหมาะกับหลักสูตรใหม่อย่างไร?

หลักสูตรใหม่ เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็น-ทำเป็นและเน้นการใช้กิจกรรมเป็นสื่อสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในรูปของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

การเรียนการสอนแบบอารยวิถีในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวนนับว่าเหมาะกับหลักสูตรใหม่นี้ เพราะเป็นวิธีเรียน วิธีสอนที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียน คิดเป็น-ทำเป็น และส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยกิจกรรมการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริงเป็นสื่อสำคัญในการเรียนรู้

นอกจากนั้น การเรียนการสอนแบบอารยวิถีในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวนยังเหมาะสำหรับการสอนให้เกิดความคิดรวบยอดและหลักการ ซึ่งหลักสูตรใหม่ยึดเป็นแกนสำคัญของโครงสร้างเนื้อหาวิชา